

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 41P/19/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119205441
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kudlovská
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2019:7119205441.2

Uznesenie

Okresný súd Košice I vo veci maloletého dieťaťa: P. O., A.. XX.X.XXXX, bytom F. X, O., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny, Košice, dieťa rodičov matka: G.. N. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X, O., a otec: Q. O., A.. X.X.XXXX, bytom F. X, O., za účasti navrhovateľa: U.. D. A., A.. XX.X.XXXX, bytom O. XX, O., zastúpený Advokátska kancelária NIŽNÍK, spol. s r.o., so sídlom Kováčska 21, Košice, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia,

rozhodol:

I. Upravuje styk starého otca U.. D. A., nar. XX.X.XXXX s maloletým P. O., nar. XX.X.XXXX tak, že starý otec je oprávnený stýkať sa s maloletým každú párnú sobotu v roku od 09:00 hod. do 12:00 hod. počínajúc vykonateľnosťou tohto rozhodnutia, pričom prvých päť stretnutí sa bude realizovať za prítomnosti matky dieťaťa, G.. N. O., nar. XX.XX.XXXX, a to tak, že starý otec U.. D. A., A.. XX.X.XXXX mal. dieťa prevezme a po ukončení styku odovzdá späť matke v obchodnom centre Aupark v Košiciach, Námestie osloboditeľov 1, Košice, na 2. poschodí v priestoroch pred detským kútikom „Timeout“ .

II. Rodičia maloletého sú povinní dieťa na styk so starým otcom riadne pripraviť.

III. Poučuje rodičov maloletého dieťaťa, i kolízneho opatrovníka, že môžu podať na súd návrh na začatie konania vo veci samej o úprave styku starého otca s maloletým dieťaťom.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ U.. D. A. sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.5.2014 domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by upravil styk navrhovateľa, starého otca s jeho vnukom, maloletým P. O., A.. XX.X.XXXX, tak, aby bol oprávnený sa s ním stýkať každú párnú sobotu v roku od 09:00 hod. do 12:00 hod., počínajúc vykonateľnosťou tohto rozhodnutia, pričom prvých päť stretnutí sa bude realizovať za prítomnosti matky dieťaťa s tým, že dieťa prevezme starý otec, U.. D. A. v obchodnom centre Aupark v Košiciach, na 2. poschodí, v priestoroch pred detským kútikom. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ uviedol, že uznesením Okresného súdu Košice I z 19.9.2017 č. k. 11P/126/2017-10 bol jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku s maloletým P. zamietnutý, a Krajský súd v Košiciach uznesením z 23.11.2017 č. k. 8CoP 296/2017-42 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Rozsudkom Okresného súdu Košice I z 13.6.2018 č. k. 11P/126/2017-90 bol jeho návrh na úpravu styku s maloletým P. zamietnutý, a Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo 17.4.2019, č. k. 17CoP/231/2018-174 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Navrhovateľ uviedol, že opätovne sa domáha vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil jeho styk s maloletým P. O., nar. XX.X.XXXX, nakoľko od rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu, či už neodkladným opatrením, alebo rozhodnutím v merite veci nastala taká zmena pomerov, ktorá odôvodňuje opätovné posúdenie nového skutočného stavu odôvodňujúceho vydanie neodkladného opatrenia v súlade s jeho návrhom. Súdny v zásade zamietnutie jeho návrhu, či už na vydanie neodkladného opatrenia, alebo na rozhodnutie v merite veci, odôvodnili jeho možnosťou stretávať sa s maloletým Maximom v rodinnom

dome, ktorý so svojou manželkou (starou matkou maloletého) spoločne užívali, a ktorý navštevovala dcéra G.. N. O. s maloletým P.. Manželka navrhovateľa sa však zo spoločného domu odsťahovala, a dcéra s maloletým vnukom ju navštevuje v mieste jej nového bydliska, a teda navrhovateľ nemá možnosť maloletého, ani len vidieť. Ohrozenie najlepšieho záujmu maloletého P. spočíva v tom, že zanikne vybudovaný citový vzťah, ak nebude styk s navrhovateľom realizovaný so zreteľom na útlý vek maloletého, v ktorom ešte nemá pevne ukotvené citové väzby v hlbších vrstvách vedomia, čo je notoricky známou skutočnosťou. Citové väzby u detí vo veku maloletého P. sa budujú a rozvíjajú, iba pravidelným kontaktom. Je pravdou, ako to bolo konštatované aj v rozhodnutí súdu prvej inštancie, ako aj v rozhodnutí odvolacieho súdu, že vzťahy v ich rodine sú rozvrátené, príčinou, ktorých bolo veľmi vážne ochorenie matky maloletého dieťaťa, kedy každý člen rodiny reagoval neprimerane. Navrhovateľ uviedol, že pod vplyvom strachu o dcéru, ktorej zabezpečoval všestrannú zdravotnú starostlivosť, reagoval autoritatívne, čo dcéra, a v tom čase jej partner (v súčasnosti manžel), pociťovali ako neprimerané vmiešavanie sa do ich života. Do ochorenia dcéry boli ich vzťahy harmonické, a rodičia maloletého Maxima, mu umožňovali sa s ním stretávať, vyberať ho z materskej školy a podobne. Po konflikte v rodine týkajúcej sa najmä majetku, bolo navrhovateľovi absolútne znemožnené stretávať sa s maloletým s odôvodnením, že ho nebude manipulovať. Na takéto tvrdenie však nebol žiaden dôvod, a na otázku maloletého Maxima, kde je dedo Laco, maloletému matka, dcéra navrhovateľa, ako sama navrhovateľovi povedala, uviedla, že „dedo pracuje“. Z uvedeného je zrejme, že maloletý sa na navrhovateľa pýta, pretože bol medzi nimi vybudovaný vrúcny citový vzťah, ktorý je v súčasnosti ovplyvňovaný rodičmi vo vzťahu k jeho osobe.

2. Navrhovateľ ďalej uviedol, že maloletý P. sa stretáva aj s manželkou navrhovateľa mimo ich domu, keďže sa odsťahovala, ako aj so starými rodičmi zo strany otca maloletého, a to na základe vôle rodičov, preto je pre neho nepochopiteľné, prečo iba jemu, je toto právo upierané. Tento stav pretrváva aj napriek jeho snahe dohodnúť sa najprv mimosúdne, a následne aj návrhmi na súde. Je v záujme maloletého, aby sa stretával so všetkými, ktorí ho milujú. Rozhodne nie je, a nikdy, ani nebude v záujme navrhovateľa zasahovať do výchovy maloletého, ktorá patrí výlučne jeho rodičom. Snahou navrhovateľa je pri stretnutiach prejavovať maloletému lásku, porozumenie, hrať sa s ním, tak ako to vo všeobecnosti prislúcha starým rodičom.

3. Navrhovateľ uviedol, že jeho snahou je aj urovanie vzťahov v rodine, najmä s matkou dieťaťa, preto navrhol, aby súd v rámci neodkladného opatrenia upravil jeho styk s maloletým, pri prvých stretnutiach za prítomnosti matky dieťaťa. Poukázal na to, že vzťahy s matkou maloletého do konfliktu boli založené na vzájomnej citovej náklonnosti, a je presvedčený, že jeho styk s maloletým Maximom zharmonizuje disharmonické vzťahy v rodine. So zreteľom na jeho dlhodobé odlúčenie od maloletého P., navrhuje frekvenciu a čas strávený s ním v minimálnom rozsahu. Na preukázanie zmeny pomerov odôvodňujúcej vydanie nového neodkladného opatrenia, pripojil navrhovateľ list vlastníctva k bytu, do ktorého sa manželka navrhovateľa odsťahovala, a takýmto spôsobom ho vylúčila z možnosti stretávať sa s maloletým v ich spoločnom dome, ktorá skutočnosť bola podkladom všetkých súdnych rozhodnutí na zamietnutie jeho návrhov.

4. Navrhovateľ, k tomuto návrhu pripojil Čiastočný výpis z LV č. XXXX Katastra nehnuteľnosti Okres O. G. , obec: O. - X. P., k. ú. X. P., parc. č. XXX/X, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, o výmere XXX m², súp. č. XX, na parc. č. XXX/X, druh stavby: bytový dom P., M. XXX, a zároveň nebytový priestor, vchod XXX, priestor č. XX, ktorých vlastníčkou je A. P., rod. O., O. XX, O., nar. XX.XX.XXXX.

5. Súd si pripojil aj spis tunajšieho súdu sp. zn. 11P/126/2017, ktorého predmetom konania bola úprava styku starého otca U.. D. A. s maloletým dieťaťom P. O., A.. XX.X.XXXX. Súd zistil, že navrhovateľ sa v rámci uvedeného konania taktiež domáhal úpravy styku s maloletým P. O., a to jednak návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/126/2017 zo dňa 19.9.2017 zamietnutý, a Krajský súd v Košiciach uznesením z 23.11.2017 sp. zn. 8CoP/296/2017 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Z odôvodnenia týchto rozhodnutí vyplýva, že , že súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd vychádzali z ust. § 25 ods. 5, vety prvej Zákona o rodine, z ktorého je zrejme, že blízke osoby nemajú zákonné právo na styk s maloletým dieťaťom na rozdiel od rodičov dieťaťa, avšak súd môže zohľadniť záujem maloletého dieťaťa a pomery v konkrétnej rodine, a upraviť styk dieťaťa aj s týmito osobami, vždy však pôjde, len o výnimočné prípady. Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ neosvedčil taký závažný dôvod, ktorý by mu umožňoval záver, že maloleté dieťa absenciou stretnutí s ním stráda tak, že je bezodkladne potrebné zabezpečiť ich vzájomný kontakt formou neodkladného

opatrenia. Z predložených listín, a predovšetkým vyjadrenia matky maloletého dieťaťa nevyplýva, že by maloleté dieťa bolo niekedy v minulosti v akejkoľvek dlhšej starostlivosti starého otca, bez prítomnosti rodičov, čo by mohlo viesť k rozhodujúcemu rozhodnutiu. Odvolací súd nepovažoval za súladné s najlepším záujmom maloletého dieťaťa autoritatívne vymedziť, kedy sa maloleté dieťa má so starým rodičom, navrhovateľom stykať, predovšetkým s poukazom na odmietavé stanovisko matky maloletého dieťaťa, a v tejto súvislosti prihliadol aj na vyjadrenie starej matky maloletého dieťaťa, ktorá potvrdila skutočnosť, že matka s maloletým dieťaťom pravidelne, minimálne raz za dva týždne, navštevuje domácnosť starých rodičov, čo podľa názoru odvolacieho súdu je skutočnosť, ktorá v prípade urovnania rodinných vzťahov a konfliktov medzi starým otcom a rodičmi dieťaťa, aj bez rozhodnutia súdu umožní aj starému otcovi stretávať sa s maloletým dieťaťom, a naďalej rozvíjať jeho citový vzťah k nemu, podieľať sa aj na jeho výchove tak, ako je to umožnené starej matke dieťaťa.

6. Taktiež podal navrhovateľ aj návrh vo veci samej o úpravu styku starého otca s maloletým dieťaťom, o ktorom rozhodol Okresný súd Košice I rozsudkom sp. zn. 11P/126/2017 dňa 13.6.2018 tak, že návrh starého otca zamietol, a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že v z priebehu konania a z výsluchov účastníkov súd zistil, že napriek komplikovanej situácii v rodine sa maloletý so starým otcom aj starou matkou stretáva. Rodičia pravidelne s maloletým dieťaťom navštevujú starých rodičov v mieste ich bydliska. Starý otec však nie vždy je prítomný pri týchto stretnutiach, nakoľko podľa matky maloletého dieťaťa starý otec udržiava známosť s inou ženou. Z vyjadrenia účastníkov konania ako i starého otca nevyplýva, že by maloleté dieťa bolo niekedy v minulosti v akejkoľvek dlhšej starostlivosti starého otca bez prítomnosti rodičov, čo by mohlo viesť k vyhovujúcemu rozhodnutiu. Súd nepovažoval za súladné s najlepším záujmom maloletého dieťaťa autoritatívne vymedziť kedy sa má maloleté dieťa so starým otcom t.j. navrhovateľom stykať predovšetkým s poukazom na vyjadrenie rodičov ako i kolízneho opatrovníka. Z výpovedí účastníkov konania bolo nepochybne zistené, že vzťahy v rodine sú vysoko konfliktné a narušené. Medzi rodičmi a starým otcom dochádza ku konfliktom, nakoľko tento nesúhlasí s výchovnými metódami rodičov a snažil sa zasahovať do ich rodinného života, s čím rodičia nesúhlasili. Rodičia v priebehu konania deklarovali v rámci urovnania rodinných vzťahov a konfliktov aj bez rozhodnutia súdu umožniť starému otcovi stretávať sa s maloletým dieťaťom a naďalej rozvíjať citový vzťah k nemu, podieľať sa na jeho výchove, tak ako je to umožnené aj starej matke. Súd apeluje na všetkých zúčastnených, aby rešpektovali vyvíjajúcu sa psychiku maloletého dieťaťa, nevťahovali maloleté dieťa do svojich vzájomných disharmonických výrazne narušených vzťahov, čo môže mať v konečnom dôsledku výrazne negatívny dopad na psychický a fyzický vývoj predovšetkým maloletého dieťaťa. Starý otec musí rešpektovať predovšetkým skutočnosť, že matka a otec sú pre dieťa v tomto veku základnou vzťahovou osobou a ako rodičia prvotne nesú zodpovednosť za výchovu dieťaťa. Súčasne na druhej strane rodičia maloletého dieťaťa by si mali uvedomiť, že pre dieťa môže byť len prospešná prítomnosť obidvoch starých rodičov pri výchove dieťaťa. V tejto súvislosti dáva všetkým zúčastneným do pozornosti Dohovor o právach dieťaťa, kde v článku 8 ods. 1 vyplýva, že dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahu so svojimi rodičmi ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných zväzkov v súlade so zákonom a vylúčením nezákonných zásahov. Dohovor o právach dieťaťa uznáva aj zodpovednosť členov širšej rodiny dieťaťa pri zabezpečení orientácie dieťaťa a jeho usmerňovaní v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami podľa čl. 5. Zároveň súd dodal, že uvedeným rozhodnutím v žiadnom prípade nezakazuje a nebráni maloletému ako i starému rodičovi stretávať sa s maloletým dieťaťom. Avšak poukazuje predovšetkým na vek maloletého dieťaťa, pričom starý otec by mal rešpektovať a uznať rolu rodičov vo výchove maloletého dieťaťa. Napokon starý otec dostatočne nevysvetlil súdu z akého dôvodu nie je prítomný v domácom prostredí v čase návštev rodičov s maloletým dieťaťom. Starý otec teda má možnosť stretávať sa s vnukom pričom túto možnosť nevyužíva nakoľko nie je doma. Súdu sa javí, že starý otec vzhľadom na nezhody s rodičmi maloletého dieťaťa sa vyhýba ich prítomnosti avšak takto prichádza o stretnutia s vnukom. Záverom súd opakuje, že starý otec by nemal zasahovať do výchovy maloletého dieťaťa a pokiaľ v budúcnosti bude dostatočne rešpektovať rodičov dieťaťa s vysokou pravdepodobnosťou sa urovnajú vzťahy v rodine.

7. Rozsudok Okresného súdu Košice I potvrdil Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 7CoP/231/2018 zo dňa 17.4.2019, a uviedol, že sa stotožňuje s dôvodmi uvedenými v tomto rozsudku súdu prvého stupňa v celom rozsahu, ktorého odôvodnenie považuje a presvedčivé.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa ust. § 324 ods. 1,2 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

10. Podľa ust. § 325 ods. 2, písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa ust. § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa ust. § 328 ods. 1, 2, 3 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326 CSP. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

13. Podľa § 329 ods. 1, 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 331 ods. 1, 2 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené. Uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia.

15. Podľa § 337 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20181212>> neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje. Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia. Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel. Ustanovenie § 335 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20181212>> platí primerane.

16. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla, i keď len dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. Jeho nariadenie predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať u účastníka konania nariadením neodkladného opatrenia. Osvedčenie nároku ako podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia je treba posudzovať vždy so zreteľom nároku uplatnenej vo veci samej. Neodkladné opatrenie je jedným so zabezpečovacích prostriedkov v súdnom konaní slúžiaci na dočasné zabezpečenie ochrany porušených a ohrozených práv účastníkov konania, pričom jeho použitie je namieste ak sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Nevyhnutným predpokladom na vyhovieť návrhu je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov.

17. Podľa ust. § 25 zák. č. 36/2005 Z. z., rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

18. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

19. Dohovor o právach dieťaťa (uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky ako oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí pod č. 104/1991 Zb.), je založený na štyroch základných princípoch: nediskriminácia dieťaťa, najlepší záujem dieťaťa, právo na život, prežitie a rozvoj a právo na rešpektovanie názorov dieťaťa. Ústavy Slovenskej republiky zo dňa 01. 09.1992 (zákon č. 460/1992 Zb.), v čl. 41 ods. 4 ustanovuje, že starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť a práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Ústavný súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval, že úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie k obmedzeniu práv rodičov, ale prostredníctvom tejto úpravy prispieva k ich garancii, preto nemôže byť v nesúlade s čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, a že štát zasahuje do úpravy styku rodičov s dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách, v prípadoch, keď sa rodičia o styku nedohodnú (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 06. 07. 2006 sp. zn. PL.ÚS 26/2005).V článku 41 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky je zakotvené, že podrobnosti o právach podľa odsekov 1 až 5 tohto článku ustanovuje zákon. Týmto zákonom je práve Zákon o rodine, ktorý neupravuje iba styk rodičov s deťmi, ale aj styk s blízkymi osobami. Úprava styku v súlade s § 25 ods. 5 Zákona o rodine preto nemôže byť v rozpore s čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, keďže neobmedzuje rodičovské práva, len garantuje právo dieťaťa na styk aj s blízkymi osobami.

20. Dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahov so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných záväzkov v súlade so zákonom. Zároveň dohovor o právach dieťaťa uznáva aj zodpovednosť členov širšej rodiny dieťaťa pri zabezpečení orientácie dieťaťa a jeho usmerňovaní v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami.

21. Podľa ust. § 116 Občianskeho zákonníka sú blízkymi osobami vždy zo zákona príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel, okrem pojmu blízke osoby zákon definuje aj osoby, ktoré sa považujú za navzájom blízke, aj bez existencie určeného rodinnoprávneho vzťahu za podmienky, že sú v pomere rodinnom, alebo obdobnom, a ujmu, ktorú by utrpela jedna z týchto osôb, by druhá dôvodne pociťovala, ako vlastnú. Súd, môže upraviť aj bez návrhu stretávanie blízkych osôb dieťaťa s dieťaťom pri splnení dvoch podmienok: 1. ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, pričom sa už všeobecne akceptuje potreba rozvíjať pozitívne rodinné vzťahy aj so širšou rodinou, s ktorou má citové väzby, 2. ak to vyžadujú pomery v rodine. Pri skúmaní tejto požiadavky je potrebné zohľadniť individuálne okolnosti konkrétnej rodiny. Súd je oprávnený o tejto otázke rozhodovať len vtedy, ak nie je možné vyriešiť vec dohodou. Čas, ktorý vymedzí na stretávanie dieťaťa s blízkymi osobami nemá zasahovať výlučne do času jedného z rodičov.

22. Na základe zistených skutočností, súd dospel k záveru, že návrh starého otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada upraviť styk so svojim maloletým vnukom je opodstatnený. Súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia dôsledne rešpektoval princíp najlepšieho záujmu dieťaťa a právo dieťaťa na rešpektovanie jeho názoru. Maloleté dieťa (danom prípade vo veku takmer 5 rokov) si vytvára citové väzby s osobami, s ktorými sa stýka, či je v kontakte, a s ktorými je mu kontakt umožnený. Nemožno, preto v danom prípade s prihliadnutím na vek dieťaťa nezohľadňovať tieto skutočnosti. Záujmom maloletého dieťaťa je nesporne vytvárať si väzby s blízkou rodinou, ktorou je pre maloletého aj rodina zo strany matky, konkrétne v danom prípade navrhovateľ, teda starý otec maloletého, otec matky, keďže vzťah dieťaťa so starými rodičmi je veľmi významný

a dôležitý v živote dieťaťa. Pozitívny vzťah k starým rodičom, a ich kontakt je pre dieťa podnetný a obohacujúci. Je vecou rodičov, aby umožnili maloletému rozvíjanie týchto väzieb. Navrhovateľ sa domáhal už v predchádzajúcom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11P/126/2017 úpravy styku s maloletým, jednak tiež návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a tiež aj návrhom vo veci samej. Ani jednému návrhu súd nevyhovel najmä z tých dôvodov, že mal za to, že keď matka s maloletým pravidelne, cca raz za dva týždne, navštevuje domácnosť svojich rodičov, kde títo spolu žijú (teda navrhovateľ s manželkou), je umožnené navrhovateľovi, aby sa stýkal pravidelne s maloletým a nie je potrebné upraviť styk starého otca s maloletým autoritatívnym rozhodnutím. Zároveň však z uvedeného konania je zrejmé, že vzťahy medzi navrhovateľom, teda starým otcom maloletého a jeho dcérou, matkou maloletého, ako aj otcom maloletého, teda zaťom navrhovateľa, sú veľmi konfliktné a narušené. Súd apeloval v predchádzajúcich rozhodnutiach na rodičov maloletého i na starého otca, aby si vzťahy medzi sebou urovnali, aby to nebolo na ujmu maloletého, že ich vzťahy sú rozvrátené.

23. Medzi tým, však došlo k zrejmej a výraznej zmene pomerov, keď stará matka maloletého, manželka navrhovateľa, opustila spoločnú domácnosť, v ktorej žila s navrhovateľom, odsťahovala sa a maloletý so svojou matkou navštevujú t. č. pravidelne už iba starú matku v jej novom bydlisku, a teda starému otcovi už nie je umožnený styk s maloletým. Súd je toho názoru, že nie je v záujme maloletého, aby sa odcudzil starému otcovi, ktorý ho miluje, má evidentný záujem sa s ním stretávať, a prejavovať mu svoju náklonnosť, lásku, pozornosť a venovať sa mu tak ako to prináleží starým rodičom. Bolo by v rozpore so záujmom maloletého, neumožniť maloletému styk so starým otcom, aby si mohli budovať vzájomný vzťah, citovú väzbu a kontaktovať sa. Konflikt rodičov a starého otca, či t.č. aj starého otca a starej matky nemôže byť na ujmu maloletého dieťaťa, a zabrzdiť rozvíjanie vzťahov s blízkou rodinou do budúcnosti. Navyše z predchádzajúceho konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 11P/126/2017 súd nezistil tú skutočnosť, že by maloletý nemal záujem sa stretávať so starým otcom, resp., že by sa s ním nechcel stretávať. Práve naopak, matka maloletého sama uviedla, že sa maloletý na „deda D.“ pýta. Taktiež tvrdenia starého otca, že jeho vzťah s maloletým do konfliktu, ktorý vznikol medzi ním a rodičmi maloletého bol vynikajúci, trávili spolu aj dovolenky aj často trávil maloletý čas so starým otcom, neboli zo strany rodičov v uvedenom konaní vyvracané. Zároveň z predchádzajúceho konania je súdu zrejmé, že matka maloletého, a rovnako tak otec maloletého pravdepodobne dobrovoľne neumožnia styk maloletému so starým otcom, a preto v záujme zachovania týchto citových väzieb a vzťahov medzi maloletým a starým otcom, ktoré boli do konfliktu medzi nimi veľmi dobré, je súd toho názoru, že je potrebné neodkladne upraviť pomery, aby nedošlo k takému nezvratnému citového odcudzeniu maloletého a starého otca, že už ťažko dôjde k náprave týchto vzťahov, nakoľko maloletý je podľa názoru súdu už v takom veku, že vníma okolie, okolité podnety, názory iných a vytvára si vlastný úsudok o skutočnostiach, ktoré sa okolo neho dejú. Preto súd návrhu starého otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel v celom rozsahu, pretože dospel k záveru, že je to v záujme maloletého, a že je potrebné bezodkladne upraviť tieto pomery v rodine týmto spôsobom. Súd považuje rozsah styku starého otca s maloletým, tak ako ho starý otec požadoval v Návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, za primeraný a dostatočný, ktorý nebude obťažovať maloletého, ani jeho rodinu, keď sa bude stretávať so svojím starým otcom raz za dva týždne v rozmedzí troch hodín. Vzhľadom na to, že vzťahy medzi starým otcom a matkou maloletého sú narušené, a maloletý už dlhšie so starým otcom nebol, súd dospel k záveru, že je dôvodné, aby spočiatku, prvých päť stretnutí bola počas tohto styku prítomná aj matka maloletého, aby sa maloletý prispôbil novej situácii bez problémov.

24. Zároveň, súd zdôrazňuje, že matka, ako rodič, ktorý je zákonným zástupcom maloletého dieťaťa, a taktiež otec, sú povinní usmerňovať dieťa vo vzťahu aj k starému otcovi, starým rodičom, a v rámci prípravy styku vytvárať pre dieťa optimálne podmienky na jeho realizáciu. Rovnako tak súd opätovne apeluje na rodičov maloletého i na starého otca maloletého, aby si narušené vzťahy v rodine urovnali a aby svojimi konfliktmi nezaťažovali maloleté dieťa, na ktoré tieto narušené vzťahy v rodine nemôžu vplývať pozitívne.

25. Keďže súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, a nešlo o neodkladné opatrenie podľa § 360 CMP, a súd neuložil ani povinnosť navrhovateľovi podať návrh na začatie konania vo veci samej podľa § 336 CSP, postupoval podľa § 337 CSP a vo výroku tohto uznesenia poučil rodičov maloletého i kolízneho opatrovníka, že môžu podať návrh na začatie konania vo veci samej o úprave styku maloletého so starým otcom. Ak súd takémuto návrhu na začatie konania vo veci samej vyhovie, zruší uznesenie o neodkladnom opatrení.

26. Súd rozhodol v zmysle § 52 CMP o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.